

แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหนองกومเกา

เรื่อง ขอเสนอโครงการป้องกันแก้ไขปัญหารोครพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตำบลหนองกอมเกา ปี ๒๕๖๕
เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหนองกอมเกา

ด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกา มีความประสงค์จะจัดทำโครงการป้องกันแก้ไขปัญหารोครพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตำบลหนองกอมเกา ปี ๒๕๖๕ โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลหนองกอมเกา เป็นเงิน ๔๓,๕๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ : รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียด)

หลักการและเหตุผล

โรคมะเร็งท่อน้ำดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความชุกสูงมากที่สุดในประเทศไทย โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้รับการบันทึกว่าเป็นแหล่งที่พบผู้ป่วยโรคของมะเร็งท่อน้ำดีสูงที่สุดในโลก ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งท่อน้ำดีจำนวนทั้งสิ้น ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน หัวประเทศไทยซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในแหล่งราชบดีของพยาธิใบไม้ตับที่เป็นปัจจัยเสี่ยงของโรคมะเร็งท่อน้ำดี โครงการแก้ไขปัญหารोครพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

(Cholangiocarcinoma Screening and Care Program) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า โครงการ CASCAP จึงได้รับการพัฒนาขึ้นด้วยการสนับสนุนให้เป็นหนึ่งในโครงการเนื่องในโอกาสครบรอบ๕๐ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๒ โดยมีกิจกรรมหลักคือ “วาระอีสานต้านภัยมะเร็งท่อน้ำดีกับมูลนิธิมะเร็งท่อน้ำดีสัญจร” ทำการตรวจคัดกรองชาวอีสานที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้วยวิธีอัลตร้าซาวด์ซ่องท้องเพื่อหาผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีระยะเริ่มต้น

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอมเกา ได้ดำเนินการค้นหาและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดี และเป็นตำบลต้นแบบ ในปี ๒๕๖๑ และในปี ๒๕๖๕ มีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒,๖๔๒ คน ได้รับการคัดกรองจำนวน ๒,๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๘๘ พบรายงานเป็นโรค จำนวน ๒๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๘ ได้รับการตรวจอัลตร้าซาวด์ จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๖ พบรู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ๒ ราย จากข้อมูลดังกล่าว พบร่างกลุ่มเสี่ยงเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีจำนวนมาก และต้องได้รับการค้นหา คัดกรองที่ต่อเนื่องเพื่อจะได้รับการวินิจฉัยที่แม่นยำ รวดเร็ว ช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำโครงการป้องกันแก้ไขปัญหารोครพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตำบลหนองกอมเกา

ปี ๒๕๖๕ ขึ้น

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและการสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้อง ในการป้องกันพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี
- ๑.๒. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับการตรวจอุจจาระพยาธิใบไม้ตับ
- ๑.๓. เพื่อให้กลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตร้าซาวด์
- ๑.๔. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีได้รับการเยี่ยมบ้านทุกวราย

๒. วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

๒.๑ ประชุมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ วางแผนกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกัน

๒.๓ จัดทำโครงการเสนอของทุนหลักประกันสุขภาพสำหรับคนของกมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ขั้นดำเนินการ

๒.๔ ดำเนินการตามกิจกรรม

กิจกรรมที่ ๑ : จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เรื่องพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี
เทอมละ ๑ ครั้ง รวมเป็น ๒ ครั้งต่อปี

กิจกรรมที่ ๒ : การควบคุมและป้องกันโรค

โดยมีการสู่มตรวจอุจจาระในกลุ่มเสี่ยงอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๓ : อัลตร้าซาวด์ในกลุ่มเสี่ยง อายุ ๒๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐๐ ราย

- กลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งห่อน้ำดีจากผลการคัดกรองด้วยวิเคราะห์ อัลตร้าซาวด์

กลุ่มเสี่ยงคือ ประชากรที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป และมีความเสี่ยง ๑ ข้อ จาก CCA๐๑ คือ

๑. ผู้ที่มีประวัติดื่هوพยาธิใบไม้ตับหรือเคยกินยาฆ่าพยาธิใบไม้ตับ

๒. ผู้มีประวัติกินปลาเนื้อดิบๆ สุกๆ

๓. มีญาติป่วยเป็นมะเร็งตับและห่อน้ำดี

กิจกรรมที่ ๔ : ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยมะเร็งห่อน้ำดีและ Palliative care

- ติดตามเยี่ยมบ้านผู้ที่พบความเสี่ยง กลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและห่อน้ำดีที่มีผลอัลตร้าซาวด์ผิดปกติ ดังต่อไปนี้

๑) พังพีตระตับ ๑, ระตับ ๒ และ ระตับ ๓ (PDF ๑, PDF ๒ และ PDF ๓)

๒) มีก้อนที่ตับ (Liver Mass) และ ๓) ห่อน้ำดีขยาย (Dilate Bile Duct)

๓) ผู้ป่วยมะเร็งตับและห่อน้ำดี ระยะที่ ๑,๒,๓ และ ๔

โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือ สม. ร้อยละ ๘๐

๒.๖ ขั้นสรุปผลและประเมินผล

๒.๗ ติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดและสรุปผลโครงการ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ โรงเรียนในเขตรับผิดชอบ ๔ โรงเรียน

๓.๒ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐๐ คน

๓.๓ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๐๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. สถานที่ดำเนินการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอก

๖. งบประมาณ

จากเงินบำรุงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอก ได้รับสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ตำบลหนองกอกจำนวน ๔๓,๕๐๐ บาท รายละเอียด ดังนี้

- ค่าจ้างตรวจอุจจาระ จำนวน ๑๐๐ คน x ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาตรวจอัตราชาวด์ในกลุ่มเสี่ยง จำนวน ๒๐๐ คน x ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
- ค่าป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์โครงการ ขนาด ๑.๕ ม.๙ ๒.๕ ม. จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓,๕๐๐ บาท (สี่หมื่นสามพันห้าร้อยบาทถ้วน)

ขอถวายสิ่งจ่ายทุกรายการ

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและท่อน้ำดีได้รับความรู้ความเข้าใจและการป้องกันโรคมะเร็ง

ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

๗.๒ ผู้ป่วยมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี รายใหม่ลดลง ร้อยละ ๕

๗.๓ อัตราตายโรคมะเร็งท่อน้ำดีไม่เกิน ๓๐ ต่อแสนประชากร

๗.๔ อัตราผู้ป่วยติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับรายใหม่ไม่เกินร้อยละ ๕

๗.๕ กลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและท่อน้ำดีในรายที่ผลอัตราชาวติดภัยติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับรายใหม่ลดลง ๑๐๐

๘. สรุปแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท.บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว โดยสามารถรายการได้มากกว่า ๑ รายการ สำหรับใช้ในการจำแนกประเภทเท่านั้น)

๘.๑ หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน ที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐)

ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกอก

๑. หน่วยบริการหรือสถานบริการสาธารณสุข เช่น รพ.สต.[ข้อ ๑๐(๑)]

๘.๒ ประเภทการสนับสนุน (ตามประกาศฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐)

๑. สนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ สถานบริการหรือหน่วยงานสาธารณสุข [ข้อ ๑๐(๑)]

๘.๓ กลุ่มเป้าหมายหลัก

๔. กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง จำนวน ๓๐๐ คน

๘.๔ กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก

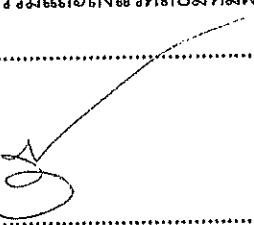
๘.๔.๔ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง

๑. การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ

๒. การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพ และการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง

๓. การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ

๔. การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
๕. การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
๖. อื่นๆ (ระบุ).....

ลงชื่อ ..... ผู้เสนอโครงการ

(นางวีไลวรรณ กงเพชร)

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๓ : แบบรายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพ (สำหรับผู้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ลงรายละเอียดเมื่อ เสร็จสิ้นการดำเนินงาน)

โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ตำบลหนองกอกม冈ເກະ ປີ ໨໔໒໔

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีการสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้องในการป้องกันพยาธิใบไม้ ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
  ๒. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับการตรวจอุจจาระพยาธิใบไม้ตับ
  ๓. เพื่อให้กกลุ่มเสี่ยงอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไปได้รับการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตร้าซาวน์
  ๔. เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีได้รับการเยี่ยมบ้านทุกราย
-

มาตรการที่ ๑ เอกพะต่ำบลที่มีโรงเรียนผ่านการอบรมหลักสูตร

๑.แผนการติดตามโรงเรียน

๒.ซื้อโรงเรียนบ้านคุณนางขาว

ผลการติดตามโรงเรียนดำเนินการอย่างไร

๑.๒.๓ โรงเรียนบ้านคุณนางขาว โรงเรียนหนองเดิน

๑.๒.๒โรงเรียนนันสอนชั้นไหนบ้าง

* ระดับชั้นอนุบาล

* ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

* ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

๑.๓ สอนโดยครู

* คร. * เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

มาตรการที่ ๓ การตรวจอัลตราซาวด์คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี

ประชาชนกลุ่มเสี่ยงมะเร็งท่อน้ำดี จากผลการคัดกรองด้วยวิชาจาร คือ ประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป และมีความเสี่ยง ๑ ข้อ จาก CCA๐๑ คือ

๑. ผู้ที่มีประวัติดื่มเชื้อพยาธิใบไม้ตับ หรือเคยกินยาพยาธิใบไม้ตับ

๒. ผู้มีประวัติกินปลาบ้าสุกๆดิบๆ

๓. มีญาติป่วยเป็นมะเร็งตับและท่อน้ำดี

จำนวน ๒๐๐ ราย ได้รับการตรวจขั้ลตราซาวด์ จำนวน ๒๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ ในโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

สำเนาดูดต้อง

วิศวะรัตน์ กงเพชร
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

dm.

(นางสาวรัศมี อิ่งคงดี)
ฯพณฯ วิชาชีพชำนาญการ